

Derült égbolt alatt indul az új évad

Hagyománynak is mondhatjuk, hiszen több éve már **Nagy Kálmán** hegedűművésszel beszélgetünk a kezdődő szimfonikus zenei évad előre látható programjáról. Ezúttal is a Nagyváradi Állami Filharmónia koncertmesterét kérdeztük.

– Az idén egy kissé eltérően alakult az előző évad zárása után a nyári zenei program, jobban mondván nem is beszélhettünk igazi évadzárásról, inkább egybeolvasásról. Miért sikeredett ilyen sajátosra az idei év?

– Ha megmarad a jelenlegi megyei vezetés, akkor valószínűleg ezentúl ilyen beosztásra, vagyis egybefolyó évadokra számíthatunk. Már tavaly is volt nyári program, akkor a *European Music Open* nevet viselte, Alexandru Badea szervezte meg, de vele a városvezetés megszakította a kapcsolatot. Az idei *Sounds of Oradea* rendezvényekre sikerült felkérni David Giménez Carrerast, a világhírű operaénekes unokaöccsét. A nyári koncertek első műsorát a Chaplin-filmek zenéjéből állította

össze *Charlie mosolya* címmel, szólistaként pedig a Stradivari-hegedűn játszó Philippe Quint szerepelt, a másik előadást, *Az opera találkozása a Broadwayjével* címűt ő maga vezényelte. Mindkettő a várban volt.

– Köszönöm a helyszín említését, ugyanis épp erre szeretnék rákérdezni. Miért nem a filharmónia saját termében zajlanak ezek a műsorok?

– A válasz nagyon egyszerű: a megyei vezetőség elvárja, hogy mi töltsük meg élettel a város kulturális tereit. Ezelőtt két évvel olyasmi is elhangzott, hogy a heti egy szimfonikus hangverseny mondhatni semmi, ki kellene mennünk – ha nem is épp naponta, de gyakran – a városközponti villamosmegálló környékére, és ott játszani – a járókélok öröme. A zenészek akarata ellenére van ez az elvárás, de még mindig nem sikerült megértetnünk, hogy egy-két nagy koncertet valamilyen összehozhatnánk kint, a városban, de semmi esetre sem ilyen sűrűn. Feltehetőleg ezért alakult ez az idei egybefüggő évadsor, de most már közeleg a 2022/23-as évad nyitó-

(folytatás a következő oldalon)

– *Amilyen lassan csak lehetséges*) c. munkájának tempó-előírását: egy erre a célra felállított helyi orgonán 2001-ben kezdték el játszani, a legutóbbi hangjegy idén február 5-én szólalt meg belőle, ezt most néhány hónap szünet követi, a darab teljes előadása várhatóan 2640-ben fejeződik majd be.

Végül szóljunk John Cage műveinek néhány nagyváradi vonatkozásáról. Krzysztof Kostrzewa (sz. 1961) lengyel zeneszerző, muzikológus, a Rzeszówi Egyetem zeneművészeti karának oktatója a Nagyváradi Egyetemen játszott egy Cage-darabot 2006. június 22-én (vagy 23-án), a *Music for Marcel Duchamp*-ot, előírt preparált zongorásan. A Debreceni Egyetem zeneművészeti karának hallgatóiból álló Sonus ütőegyüttes (Holló Miklós, László Attila, Tamás Szabolcs, Szabó

István művészeti vezető) 2007. október 18-án a *Second Construction* adta elő a filharmóniában (ahogy azt kell, a lavór vízbe mártott gong-glissandóval, fémhengergörgetéses tremolóval a zongorahúrokon stb.). A filharmónia szimfonikus zenekarának „előadásában” pedig a kortárs zenét és benne a hatáskezelést kedvelő Romeo Rîmbu karmester vezényletével a *4'33"* is „megszólalt” – hangtalanul, mindhárom tétellel, 2014. június 26-án a bérletes hangverseny nyitódarabjaként. De aki Nagyváradon személyesen is keresi John Cage-et, az térjen be a Posticum Jazz Landjébe, ott van a falon a teljes alakú sziluttja egy kiragadott moziképkocka-plakáton, a hely szelleméhez-lelkiségéhez illő csend és zenegyében.

Tóth Gábor

Derült égbolt alatt indul az új évad

(folytatás az előző oldalról)

koncertje, szeptember 15-én Carl Orff remekművével, a *Carmina buranával*. Ettől kezdve indul be ismét a nagyváradi zenekedvelők által már megszokott, csütörtök esti szimfonikus koncertek sora.

– *Van-e az idén szimfonikus zenével kapcsolatos évforduló, mert az úgynevezett évfordulós emlékkoncertek mindig nagyon sikeresek szoktak lenni?*

– Van, igen: César Franck születésének 200. évfordulójára december 8-án fogunk emlékezni, a szerző d-moll szimfóniájával, ezt megelőzően pedig, október 27-én Răzvan Stoica szintén Stradivari-hegedűn adja majd elő Paganini 4. hegedűversenyét, amelyet Váradon még soha nem játszottak, de idén ezzel emlékezünk a szerző születésének 240. évfordulójára.

– *A vendégművészeket illetően változott-e a vezetőség szemlélete, mert emlékszem, hogy amikor felmerült az utcai muzsikálás, akkor elég vehemensen arról is szó esett, hogy önerőből kellene megoldani a karmesterek és szólisták verbuválását, mert nincs fölösleges pénz a nagy nevek felvonultatására.*

– Igen, szerencsére ez a ferde látásmód is többé-kevésbé helyreállt, úgyhogy az évadnyitó koncert karmestere Cristian Spătaru lesz. Ő Bécsben él, már járt Váradon, és a mostani évadban még egyszer meg fogjuk hívni. A már ismert, de Váradon rég nem vezényelt karmesterek közül szeptember 22-én Paul Mann fog Csajkovszkij-szimfóniát, Theo Wolters pedig március 2-án Brahmsot vezényelni. Fiatal karmesterek közreműködésére is számíthatunk, például a nagy reményű Alekszej Mihajlenkóra. A Ciprian Marinescu szervezte tavaszi fesztivál idei vendégeit is jól ismerik a váradi zenekedvelők: Tiberiu Soare karmester három koncerten is fellép majd, március 28-án, 30-án és április 13-án, a meghívott szólisták közül pedig kiemelném a hegedűs Alexandru Tomescut és Valentin Șerbant, Ștefan és Marin Cazacut (ők apa és fia, mindketten csellisták), Constantin Sandu zongoristát. A szintén zongorista Josu de Solaun február 23-án fog Gershwin-t játszani, a hegedűs Bogdan Zvorișteanu pedig a genfi Suisse Romande Zenekar koncertmestere,

és Váradon Beethoven hegedűversenyét fogja előadni.

– *A különböző változások mennyire jelennek meg a zenekar összetételében?*

– A zenekar összetétele sajnos nem változott, nagyjából ugyanazok maradtunk, pedig a műsorral felállított mércénk jóval több tagot igényelne. A két állandó és valóban sokat foglalkoztatott karmester, Jankó Zsolt és Romica Râmbu is maradt.

– *A műsor összeállítása mennyire közös munka?*

– Az új évadban egypár koncert – például az évfordulós hangversenyek – még Kurucz Tibor művészeti igazgatói idejéből maradt, viszont ettől az évtől megszűnt ez a tisztség, úgyhogy a többi műsort az új menedzsmenst állítja össze.

– *Az elmondottakból úgy tűnik, hogy a vezetés körüli problémák elcsitultak. Tévedek?*

– Nem, valóban elcsitultak, és reméljük, hogy az akkoriban a megyei tanács lobogtatta sötét felhők helyett az idei évadunkra már a derült ég fog végig felvigyázni. Szerencsére a munkakedvünk megvan, és a zenekar bármennyire fáradt is a kis létszám és a nyári programok miatt is, de mivel a tagság az utóbbi években megfiatalodott, ifjú kollégáink lendületének köszönhetően – ha többen túlélő üzemmódban is – friss erővel kezdjük az új évadot.

Molnár Judit